

på tværs af disse, som når man eksempelvis skal udnytte retten for medarbejdergrupper til at øve indflydelse på den kommunale budgetlægning, analysere beskæftigelsesudviklingen i lokalområdet, tage stilling til miljøproblemer etc.

Der findes også erfaringer med deltagerstyret arbejderuddannelse fra andre sammenhænge end bryggeriarbejdernes, f.eks. daghøjskoler, oplysningsforbund og SiD, hvor man har beskæftiget sig med problemer i lokalområdet med inddragelse af såvel arbejdende som arbejdsløse. Resultaterne illustrerer bl.a. betydningen af opsøgende arbejde og også muligheden af sammenhæng med den etablerede fritidsundervisning og hertil knyttede lovgivningskomplekser.

For BFU-deltagerne drejer det sig altså om at få stadfæstet 1) ret til orlov, 2) ret til løngodtgørelse og 3) ret til uddannelse. På den måde kommer BFU-reformen til ikke blot at supplere de allerede eksisterende ordninger for erhvervsrettet uddannelse, som findes inden for bl.a. arbejdsmarkedsuddannelserne og den interne uddannelse i virksomhederne, men langt vigtigere til at sprænge rammerne for denne type uddannelser, hvor det alene er arbejdsmarkedets efterspørgsel efter arbejdskraft, der afgør mulighederne. BFU-reformen vil gøre det muligt også at gennemføre almen uddannelse, politisk og faglig undervisning etc. med udgangspunkt i deltagerne erfaringer og ønsker.

En BFU-reform giver derfor kun mening, hvis den ledsages af udvikling af voksenuddannelsesstilbud, som opfylder disse uddannelsesbehov.

De faglige organisationers rolle

Her ser Venstresocialisterne ikke mindst nogle perspektiver i, at de faglige organisationer både på forbunds- og fagforeningsplan og på den enkelte arbejdsplads fungerer som initiativtagere og organisatorer af disse uddannelsesbehov, både for at sikre relevante tilbud og for at forene tilegnelsen af ny viden med det kollektive orienterings- og handlingsperspektiv, som typisk mangler i de eksisterende uddannelsesstilbud.

En anden side af sagen er, at der også kan lægges for snævre begrænsninger på uddannelsens indhold og tilrettelæggelse. Venstresocialisterne mener, at det er oplagt, at fagbevægelsen i lokalområderne har et stort ord at skulle have sagt, men samfundet har også interesse i, at reformens perspektiver bredes videre ud. Det gælder f.eks. i tilfælde, hvor man ønsker at behandle et specifikt problem i et lokalområde.

Her bør det være muligt, at man på tværs af beskæftigelsesstatus, alder og køn kan gå sammen om at løse en opgave i BFU-uddannelsesmæssig sammenhæng og eventuelt i sammenhæng med fritidsundervisningen.

I ovennævnte tilfælde illustreres det også, hvordan uddannelse bliver et aktivt redskab til at styrke demokratiet i hverdagen. I det hele taget er det et spørgsmål om at anerkende det, der under ét kan betegnes som græsrodsarbejde, som samfundsnyttig og påskønnelsesværdig aktivitet, der ikke skal være forbeholdt de få med uddannelse, overskud og økonomiske muligheder.

I denne sammenhæng er der i øvrigt en række udmærkede lovgivningskomplekser for bl.a. højskoleundervisning, fritidsundervisning og enkeltfagsundervisning, og det bør da også være en opgave at præcisere sammenhæng og eventuel sammenknytning mellem disse lovgivningskomplekser og en BFU-reform, ligesom det også er højt tænkeligt, at reformen afføder behov for følgelovgivning omkring f.eks. opsøgende arbejde, omkring voksenundervisning og ressourcetildeling, herunder oprettelse af lokale voksenuddannelsescentre, som bl.a. skal sikre erfaringsopsamling og formidling omkring undervisningsaktiviteterne.

BFU-reformen set i forhold til andre uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål

Det er klart, at BFU-reformen må ses i sammenhæng med en række arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål og med arbejdsmarkeds- og erhvervspolitikken, selv om den i sig selv ikke primært drejer sig om dette.

Den eksisterende uddannelsesstilbudsordning under arbejdsløshed fungerer ikke. Årsagerne er både »faldøksprincippet« (at man først får tilbudet, når man er langtidsarbejdsløs), og at der ikke er relevante uddannelsesmuligheder i forhold til den største målgruppe, nemlig de ufaglærte med kort skolebaggrund og dårlige skoleerfaringer.

Ikke mindst i forhold til grupper, som trues af langvarig arbejdsløshed, og som ofte er stærkt skeptiske over for at gå ind i en uddannelse, er det nødvendigt at udvikle nye uddannelsesformer. Eksperimenter, der bygger videre på daghøjskolevirksomhed, kombineret med almen uddannelse og erhvervsqualificerende uddannelse, kunne være et bud på sådanne nye uddannelsesmuligheder. Skal dette kunne lade sig gøre, og skal det afpasses efter de pågældendes behov, kræver det efter Venstresocialisternes opfattelse et samarbejde på tværs af eksisterende grænser mellem uddannelse under